

C1 MAILA

Mintzamen-proba

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. **Gaia** garatu
- 2. ZATIA. Bat-bateko **elkarriketa**

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzaileek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

A

Zahartzaroa onartzen ikasi

Onintza Enbeita (Bira)

Lehen, *zaharra* hitzak ez zeukan euskaraz konnotazio txarrik; azken batean, saihestezina da denbora pasatzea. Gure amama Benitak goizero eskatzen zuen orrazteko, eta kolonia franko bota ondoren, etxeko atarian esertzen zen lasai. Amama Ramonak iloben ilobak ikusi zituen jaiotzen, eta presa handirik gabe zegoen heriotzaren zain. Armairuan gordeta zeukan hilkutxan jantzi ziezaioten nahi zuen arropa, eta etxeko iloba zaharrenari gogorarazten zion tarteka. Aitita Patxik lasai eman zituen azken urteak, bere gaixotasunaren jakitun: etxe bueltan ibiltzen zen pauso laburrean hara eta hona, urrutirako ametsik gabe. Zaharrak ziren, eta bizitza honetako egunak amaitzen ari zitzaizkiela esaten ziguten inolako larritasunik eta enbarazurik gabe. Orain zaharrak trapuak bakarrik direla esaten dugu, gaztelaniaz esaten duten lez; liftingak egiten ditugu inork ez igartzeko zenbat urte ditugun; arineketan gabiltza heriotzak harrapa ez gaitzan; ez dugu pentsatu ere egin nahi mundu honetako egunak amaituko zaizkigunik; egun bat osorik edo ia osorik etxean pasatzen badugu, antsietateak jotzen gaitu; laurogei urterekin hiltzen direnak gazte hiltzen direla esaten dugu, zahartu direla ez onartzearren. Pena ematen dugu!

Berria, 2011/10/16 (moldatua)

85A

Gaia prestatzeko:

Zer dio Onintza Enbeitak?

Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

Zer deritzozu gai honi? Badakigu zahartzea zer den? Jakingo dugu aurre egiten? Nolako zahartzaroa izango dugu? Zergatik? Nolakoa beharko genuke? Zergatik?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

EZ IDATZI EZER ORRI HONETAN

C1 MAILA

Mintzamen-proba

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. **Gaia** garatu
- 2. ZATIA. Bat-bateko **elkarrizketa**

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzaileek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

B

Gerra eta gerraren indarkeria

Karmele Jaio (Hitz beste)

Oporretako argazkiekin ere gertatzen da maiz. Argazkian agertzen den egunsentia ez da bertan bizi zenuena bezain ederra. Eta lagunari erakusten diozunean errealitatean askoz ikusgarriagoa zela esaten diozu, baina jakin badakizu zuk sentitu zenuen lilura hura ez duela sentituko sekula ere lagunak, ez duela usainduko hango edertasuna. Minarekin, indarkeriarekin, pertsona batek sufritu dezakeen egoera latzenekin ere, antzekoa gertatzen da.

Egunotan jakin dugu Nigerian askatu dituzten emakume eta neskatiletako berrehun inguru haurdun daudela. Ikusi ditugu haien irudiak, entzun ditugu haien testigantza latzak. Heriotza ikusi dute begien aurrean, sistematikoki izan dira bortxatuak, hainbat hilabetetan zehar. Beste behin, emakumeen gorputzak guda-zelai bihurtuta.

Eta guk minaren emaitza ikusi dugu: lur jota dauden emakumeak, laguntza psikologikoa behar dutenak, betiko markatuak geratu direnak... Baina ez dugu inoiz jakingo zelakoa den haien mina, zelakoa izan den bizi izan duten infernua. Ez gara bertan izan. Ez dugu izua usaindu.

Deia, 2015/05/08
(moldatua)

85B

Gaia prestatzeko:

-Zer dio Karmele Jaiok?

-Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

-Zer deritzozu gai honi? Gerrak sufrimendua baino ez dakar; hala ere, munduan gerra asko dago. Zeitzuk dira arrazoiak? Berdin sentitzen ditugu denak? Zein da irtenbidea?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

EZ IDATZI EZER ORRI HONETAN